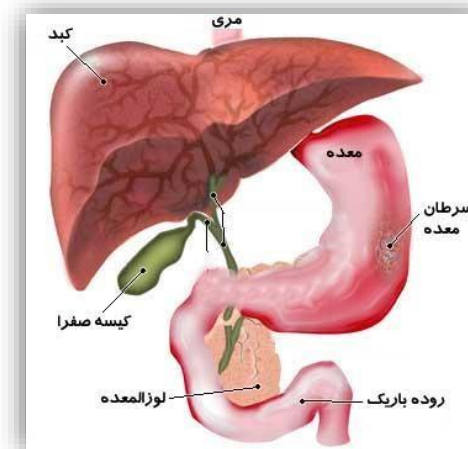

❖ شرح بیماری

سرطان معده عبارت است از رشد بدون کنترل سلول‌های بدخیم در معده. افراد بالای ۴۰ سال را مبتلا می‌کند و شیوع آن در مردان ۲ برابر زنان است. متأسفانه بیشتر افراد تا مراحل پیشرفته بیماری، علامتی ندارند.

❖ مراحل سرطان معده

- ✓ **مرحله اول:** در این مرحله تومورهای سرطانی محدود به پوشش داخلی معده می‌باشد.
- ✓ **مرحله دوم:** در این مرحله سرطان به دیواره ماهیچه‌ای معده می‌رسد و امکان دارد که گره‌های لنفی را نیز درگیر کند.
- ✓ **مرحله سوم:** در این مرحله سرطان به لایه‌های داخلی‌تر معده نفوذ کرده، کل معده و بافت‌های اطراف آن و گره‌های لنفاوی را درگیر می‌کند.
- ✓ **مرحله چهارم:** در این مرحله سرطان به دیگر اندام‌های بدن سرایت می‌کند.

❖ علائم

✓ خستگی

بی‌اشتهایی، کاهش وزن غیر قابل توجیه

استفراغ مداوم، استفراغ خونی

مدفوع سیاه

احساس پری پس از خوردن مقادیر اندک غذا

کم‌خونی

توده قابل لمس در بالای شکم (گاهی اوقات)

درد معده و سوزش‌های مداوم آن

❖ علل شایع و عوامل خطر

✓ علت اصلی ایجاد سرطان معده ناشناخته می‌باشد. سرطان در اثر جهش در دی‌ان‌ای سلول‌ها رخ می‌دهد. در اثر این جهش سلول‌ها شروع به رشد و تقسیم سلولی غیرعادی و غیر قابل کنترل کرده و با افزایش تعداد این سلول‌ها تومورهای سرطانی ایجاد می‌شوند. برخی از عوامل خطر ابتلا به سرطان شامل موارد زیر می‌باشد:

✓ مصرف سیگار

✓ مصرف مواد غذایی که آلوده به آفلاکسین بوده‌اند: آفلاکسین نوعی ماده شیمیایی است که توسط نوعی قارچ تولید می‌شود.

✓ مردان بالای ۴۰ سال

✓ سابقه خانوادگی سرطان معده

✓ کم‌خونی وخیم

✓ سوء مصرف الکل

✓ گاستریت مزمن (به ویژه همراه با عفونت با هلیکوباکتری پیلوری)

✓ فقدان اسید طبیعی معده، سابقه جراحی معده یا برداشتن جزئی از معده

✓ رژیم غذایی که شامل بسیاری از غذاهای دودی شده، ترش شده

و نمک سود شده، مقادیر کم

پروتئین و مقادیر کم میوه‌های تازه و سبزیجات سبز و برگ‌دار باشد.

✓ پولیپ معده

❖ عوارض احتمالی

✓ خونریزی داخلی

✓ تشخیص اشتباه به عنوان زخم معده

✓ گسترش سرطان به کبد، استخوان‌ها و ریه‌ها

❖ تشخیص

تشخیص در ابتدا توسط پزشک با معاینه دقیق صورت می‌گیرد، سپس در صورت نیاز از دیگر روش‌های تشخیصی ذکر شده در زیر استفاده خواهد شد.

✓ **آندوسکوپی دستگاه گوارش فوقانی:** یک لوله نازک که دارای دوربین می‌باشد، از طریق گلو به معده شما فرستاده می‌شود. این دوربین متصل به صفحه نمایشی است که پزشک از طریق آن قادر به مشاهده و تشخیص توده‌های غیر عادی درون معده خواهد بود و در صورت لزوم از این بافت‌ها نمونه‌هایی برداشته شده و برای مطالعات بیش‌تر مورد بررسی قرار می‌گیرند.

✓ **تصویر برداری‌های تشخیصی:** از سی‌تی، اسکن و یک نوع روش تصویربرداری خاص با استفاده از اشعه ایکس برای تشخیص توده‌های سرطانی استفاده می‌شود. در صورتی که وجود سرطان اثبات شد، پزشک برای تشخیص میزان گسترش سرطان از سی‌تی، اسکن و پت اسکن استفاده می‌کند.

✓ **لاپاراسکوپی تشخیصی:** پزشک برای تشخیص میزان گسترش سرطان به اندام‌های داخلی از نوعی جراحی اکتشافی به نام لاپاراسکوپی استفاده می‌کند که در طی این فرایند چندین برش جراحی کوچک روی دیواره شکم ایجاد می‌کند و یک دوربین مخصوص متصل به یک صفحه نمایش را از طریق این برش‌ها وارد شکم می‌کند و بررسی‌های تشخیصی لازم را انجام می‌دهد.

❖ درمان

درمان سرطان معده بسته به مرحله سرطان و وضعیت سلامت عمومی بدن شما صورت می‌گیرد. قابل ذکر است در صورتی که سرطان بسیار پیشرفت کرده باشد جراحی تنها با هدف کاهش عوارض بیماری صورت می‌گیرد نه درمان.

✓ **جراحی آندوسکوپی:** از این روش درمانی زمانی استفاده می‌شود که سرطان معده در مراحل اولیه خود باشد، پیشرفت چندانی نکرده باشد و تنها لایه پوشاننده داخلی معده را درگیر کرده باشد. در طی این روش درمانی پزشک وسیله‌ای به نام آندوسکوپ که یک لوله ظریف و انعطاف‌پذیر دارای دوربین و چراغ قوه است را از طریق دهان به معده می‌فرستد و با استفاده از وسایل جراحی خاص سلول‌های سرطانی و مقداری از بافت سالم اطراف این سلول‌ها را برمی‌دارد.

✓ **برداشتن بخشی از معده:** در طی این عمل بخشی از معده که توسط سلول‌های سرطانی درگیر شده است، برداشته می‌شود.

✓ **برداشتن کل معده:** در طی این عمل جراحی کل معده و بخشی از بافت‌های سالم اطراف آن برداشته می‌شوند سپس مری به روده کوچک وصل می‌شود تا مواد غذایی از مری به روده منتقل شوند.

✓ **برداشتن گره‌های لنفاوی:** ممکن است در طی عمل جراحی پزشک گره‌های لنفاوی شکم را جهت بررسی میزان گسترش سرطان برداشته و برای مطالعات بیش‌تر بررسی کند.

✓ **شیمی‌درمانی:** در این روش درمانی مواد شیمیایی قدرتمندی به درون رگ‌های خونی شما تزریق شده و سلول‌های سرطانی را از بین می‌برد. شیمی‌درمانی هم می‌تواند قبل از عمل جراحی با هدف کوچک کردن سلول‌های سرطانی و هم بعد از عمل جراحی با هدف از بین بردن سلول‌های سرطانی که احتمالاً از طریق جراحی برداشته نشده‌اند، به کار برده شود.

✓ **پرتو درمانی:** در این روش درمانی سلول‌های سرطانی با استفاده از امواج قدرتمند اشعه ایکس هدف گرفته شده و از بین می‌روند.

پرتو درمانی هم می‌تواند قبل از عمل جراحی با هدف کوچک کردن سلول‌های سرطانی و هم بعد از عمل جراحی با هدف از بین بردن سلول‌های سرطانی که احتمالاً از طریق جراحی برداشته نشده‌اند، به کار برده می‌شوند.

✓ **درمان هدفمند:** در این روش درمانی با استفاده از داروهایی خاص در عملکرد سلول‌های سرطانی اختلال ایجاد می‌شود تا از تکثیر آن‌ها جلوگیری شود.

❖ رژیم غذایی و تغذیه

✓ پس از ترخیص از بیمارستان به توصیه‌های پزشک خود در مورد شیوه‌های صحیح تغذیه عمل کنید.

✓ از یک رژیم غذایی سالم پیروی کنید. در صورتی که حس می‌کنید اشتهاى چندانی برای خوردن ندارید سعی کنید به جای مصرف یک یا دو وعده غذایی سنگین، تعداد وعده‌های غذایی را افزایش داده و میزان غذا در هر وعده را کم کنید.

✓ مواد غذایی با پروتئین، کالری و ویتامین بالا را در رژیم غذایی خود بگنجانید تا به این ترتیب از کاهش انرژی و وزن خود پیشگیری کنید.

✓ برای حفظ انرژی و قدرت خود سعی کنید از کاهش وزن پیشگیری کنید.

✓ و وعده‌های غذایی اصلی خود را زودتر بخورید.

✓ مصرف مواد غذایی سرخ شده و دودی را کاهش داده و مصرف انواع میوه‌ها و سبزیجات را افزایش دهید.

❖ مراقبت

✓ از مصرف سیگار و الکل اجتناب کنید و تا جای ممکن فعالیت کنید.

✓ به خود و بدنتان اهمیت بدهید، به اندازه کافی استراحت کنید، خوابید و کارهایی که از انجام آن لذت می‌برید را انجام دهید.

✓ عضو گروه‌های حمایتی مرتبط با بیماری خود شوید و با افرادی که بیماری مشابه شما را داشتند ارتباط برقرار کنید.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

✓ اگر شما یا یکی از اعضای خانواده تان علائم سرطان معده را داشته باشید.

✓ اگر پس از جراحی، سوءهاضمه ایجاد شود و در عرض چند روز به دارو پاسخ ندهد.

✓ اگر دچار علائم جدید و غیر قابل توجه شده‌اید.

✓ داروهای مورد استفاده ممکن است عوارض جانبی داشته باشند.

تهیه و تنظیم:
گروه آموزش به بیمار و ارتقای سلامت بیمارستان مه‌راد